

Examenregeling HAVO

Schooljaar 2025-2026

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Het examenreglement in vogelvlucht	4
3. Examencommissie en kleine commissie HAVO	7
4. Roosters SE-periode 1, 2 en 3	8
5. Regeling leerstofomschrijving schoolexamens en bepaling eindcijfer SE/CE	11
6. Bijlage 1. Nadere uitwerking examenreglement HAVO Schakel College	28
7. Bijlage 2. CE rooster HAVO 2026	36

1. Voorwoord

Aan alle eindexamenkandidaten,

Dit schooljaar neem je deel aan het eindexamen havo.

Je gaat deelnemen aan de schoolexamens (SE's) en de Centraal Schriftelijk Eindexamens (CE's) en dit is anders dan de toetsen die je tot nu toe gewend was. In principe zal alles wat in deze examenregeling staat doorgaan, mocht er iets veranderen, dan hoor je dat op tijd van ons.

Het examen 2025 – 2026 bestaat uit 2 delen, namelijk:

- 3 schoolexamens per vak (SE123)
- 1 centraal schriftelijk examen per vak (CSE)

De vakken I&S en profielwerkstuk vormen samen het Combinatievak. Let op: voor het verslag van het profielwerkstuk geldt een aparte planning.

Voor de vakken Informatica, ckv-profiel, I&S, LO en ckv-algemeen zijn er alleen schoolexamens. Ook Geschiedenis wordt dit schooljaar met alleen schoolexamens afgesloten. Deze vakken moeten in april van het examenjaar zijn afgerond.

Het uitgangspunt is dat iedereen zal slagen en als je jezelf aan de volgende punten houdt, vergroot je jouw kansen op succes:

- Volg alle lessen, iedere dag, het hele schooljaar en blijf niet thuis omdat je denkt dat je jouw tijd beter kunt besteden aan een ander vak.
- Zorg dat je een goede planning maakt voor de leerstof van alle vakken. Je mentor kan je hierbij ondersteunen.
- Er worden door de school 'examentrainingen' gepland en deelname hieraan is verplicht. Zorg dat je goed voorbereid bent voor de examentraining door de opgegeven leerstof goed door te nemen. Zo zie je precies waar je staat en waar je nog extra aandacht aan moet besteden.
- Lees deze examenregeling goed door, want er wordt van je verwacht dat je hiervan op de hoogte bent. Vraag hulp aan je mentor wanneer iets niet duidelijk is.

De organisatie van de school zorgt ervoor dat elke examenkandidaat een gelijke kans heeft. Daartoe zijn regels vastgesteld die het voor alle betrokkenen (leerlingen, school en inspectie) duidelijk maken waar iedereen zich aan moet houden. In dit document worden deze regels beschreven.

Het havo diploma is bijzonder waardevol en geeft je toegang tot het volgen van een beroepsopleiding in het Hoger Beroepsonderwijs (hbo) en je kunt wanneer je een 6,8 of hoger gemiddeld scoort doorstromen naar onze vwo-opleiding.

Tot slot wens ik je namens het schoolbestuur, de schoolleiding, je mentor en alle docenten **HEEL VEEL SUCCES** toe en zien we je graag een mooi diploma in ontvangst nemen tijdens onze diploma-uitreiking!

Andreina Krosendijk
Schoolleider Schakel College

2. Het examenreglement in vogelvlucht

Voor een belangrijke gebeurtenis, zoals het examen, is het belangrijk om vooraf te weten welke regels er gelden. Het examen is gebonden aan tal van wettelijke bepalingen en het examenreglement informeert je hierover. De volgende thema's komen aan bod: wie maakt het examen, wie neemt het af, de omschrijving van de examenstof en verdeling over de schoolexamens en het centraal schriftelijk examen, de examenperiodes, herkansingen, absentie, samenstelling van het cijfer, onregelmatigheden, bezwaren, examencommissie en de vaststelling van de uitslag.

Het kan voorkomen dat je gedurende dit examenjaar gebruik moet maken van regelingen m.b.t. het examen. Daarom is het goed deze vooraf door te nemen. Hieronder volgen allereerst een paar belangrijke regelingen/tips:

- Het schoolexamen is een onderdeel van het eindexamen en bepaalt (m.u.v. de vakken waar je geen centraal eindexamen voor maakt) 50% van het eindcijfer per vak.
- Het eindcijfer voor het PWS wordt samen met het eindcijfer voor I&S opgeteld en het gemiddelde hiervan levert een eindcijfer (combinatiecijfer) op. De afzonderlijke eindcijfers voor het PWS en het vak I&S mogen niet lager zijn dan 4 (vier). Het in gebreke blijven bij het PWS onderdeel kan verregaande gevolgen hebben voor het wel/niet behalen van een diploma.
  - Lees goed de bepalingen in hoofdstuk 6 Nadere uitwerking examenreglement Havo Schakel College, paragraaf 10.
- Laat komen bij een examen kan vervelende gevolgen hebben. Als je 30 minuten na de start van een examen niet aanwezig bent, kun je uitgesloten worden van deelname aan het betreffende examen. Je wordt niet uitgesloten als je conform de bepalingen in dit reglement geoorloofd afwezig bent geweest. Ongeoorloofd afwezig zijn bij een schoolexamen kan, als er sprake is van nalatigheid, het cijfer '1,0' opleveren.
  - Lees goed de bepalingen in hoofdstuk 6 Nadere uitwerking examenreglement HAVO Schakel College, paragraaf 7, 13 t/m 16.
- Wij verzoeken je dringend om de "Nadere uitwerking..." goed door te nemen, want eventuele uitsluiting of ongeldigverklaring van het schoolexamen kan tevens ontzegging van verdere deelname aan het centraal examen inhouden.
- Bij ziekte neem je voorafgaand aan het schoolexamen en/of praktische opdracht contact op met de administratie en vraag je naar de schoolleider. Meld dit in ieder geval ook bij Medwork vóór 09.00 uur, geef aan wat er aan de hand is en vraag om een doktersbrief waarin staat dat je door ziekte niet in staat bent om aan het examen deel te nemen. Een doktersbrief waarin het woord (school)examen ontbreekt, wordt niet aanvaard. Lever deze brief het liefst dezelfde dag nog in, doch uiterlijk binnen 3 dagen.
- In deze examenregeling zijn ook de roosterschema's en de leerstofverdeling per vak opgenomen inclusief uiterlijke inleverdata voor literatuurlijsten en praktische opdrachten. Noteer deze uiterste inleverdata, zodat ze niet vergeten worden! Het niet houden aan deze data kan verregaande gevolgen hebben, variërend van een opgelegde vervangende literatuurlijst tot het cijfer "1,0".
- Het vakkenpakket, dat opgenomen is in de EX. 1 lijsten, die in september bij de inspecteur van het onderwijs ingeleverd worden, mag niet worden gewijzigd m.u.v. het laten vallen van een eventueel extra vak.
- In het examenjaar staan 3 schoolexamenperiodes gepland. Je hebt recht op **maximaal 2 herkansingen** in het examenjaar: één voor periode 1 en één voor periode 2. Een examenkandidaat die door ziekte verhinderd is om aanwezig te zijn bij een schoolexamen heeft recht op een inhaal-SE, niet te verwarren met een herkansing van een SE. De herkansingen van SE periode 1 en 2 en het inhaal-SE zijn op 8 december 2025 voor SE periode 1 en 23 februari 2026 voor SE periode 2. Een gemiste herkansing, om wat voor reden dan ook, kan niet worden ingehaald. In geval van een uitzonderlijke situatie waarbij er sprake is van overmacht, dient de kandidaat dit schriftelijk kenbaar te maken aan de Kleine Examencommissie en het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal binnen 10 werkdagen een besluit nemen en de kandidaat inlichten. We verwachten dat je alle lessen volgt. Dit helpt je om de stof goed te beheersen en vergroot je kans op een voldoende resultaat. Wanneer je 'te' regelmatig afwezig bent, plannen we een gesprek. In dat gesprek kijken we welke extra opdrachten of afspraken nodig zijn

om jou toch goed voor te bereiden. Let op: gemiste lessen verkleinen je kans op succes. Bij ongeoorloofde afwezigheid zal de school geen extra ondersteuning bieden boven op het reguliere programma

- Na het centraal examen in mei, mag je maximaal voor 1 vak een herkansing doen. Deze herkansing vindt plaats in het tweede tijdvak in juni.

Het eindexamen in het kort:

Het eindexamen wordt geregeld in art. 32 van de "Landsverordening voortgezet onderwijs" (AB 1989, GT 103) en nader uitgewerkt in het "Landsbesluit eindexamens dagscholen VWO, HAVO, MAVO." (AB 1991, GT 35). Volgens dat laatste landsbesluit (art. 14) bestaat het examen voor ieder vak uit twee gedeelten:

- A. het schoolexamen (SE)
- B. een centraal schriftelijk examen (CSE)

Niet alles wordt door het landsbesluit geregeld, zodat iedere school een eigen aanvullende regeling opstelt.

Zie hiervoor de "*nadere uitwerking examenreglement HAVO voor het Schakel College*".

De eindexamenkandidaat havo in klas 5 doet examen in 7 vakken + het combinatievak (I&S en profielwerkstuk).

De eisen voor ieder vak worden elk jaar opnieuw vastgesteld. Deze eisen staan in de leerstofomschrijving schoolexamen.

Voor sommige vakken wordt een mondeling schoolexamen afgenomen. Voor het mondeling schoolexamen moet je een werkstuk en/of een of meer onderwerpen voorbereiden en/of een aantal boeken en gedichten lezen. Het is belangrijk om hier op tijd mee te beginnen en het goed te doen, want het betreft een deel van je eindcijfer voor dat vak.

Regeling SE

De regeling voor het schoolexamen is uitgewerkt in dit document.

Regeling CSE

De regeling voor het centraal schriftelijk examen wordt in landsbesluit AB 1991, GT 35 geregeld in hoofdstuk 5. Voor het grootste deel komen deze regels overeen met die van de regeling SE waarnaar hierboven verwezen wordt.

- De centraal schriftelijke eindexamens worden gemaakt door commissies die door de minister van onderwijs op Aruba zijn ingesteld, of ze komen uit Nederland. Ze worden dus niet gemaakt door de eigen docenten.
- Bij alle centraal schriftelijke examens is een gecommiteerde betrokken. Deze wordt door de minister aangewezen en is een docent die in de eindexamenklassen van het havo lesgeeft. De gecommiteerde is een terzake deskundige.
- Het cijfer voor het centraal schriftelijk examen wordt (in onderling overleg) vastgesteld door de examinator en de gecommiteerde.
- Bij bedrog wordt de examenkandidaat de (verdere) deelneming aan het centraal schriftelijk examen ontzegd.
- Bij enig ander handelen in strijd met de voorschriften kan de examenkandidaat (verdere) deelneming worden ontzegd.
- Worden de vorige twee punten ontdekt na het centraal schriftelijk examen, dan krijgt de examenkandidaat geen diploma of het kan hem/haar worden onthouden.

Berekening en uitslag.

Het eindcijfer voor een examenvak wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal schriftelijk examen, tot op één decimaal m.u.v. de vakken I&S, PWS, IN, CKV, LO en GE. Hoe het cijfer van het schoolexamen bepaald wordt, staat verderop in deze regeling.

In een formule:

$$EC \text{ (eindcijfer)} = \frac{\text{Gemiddeld SE cijfer} + \text{cijfer CSE}}{2}$$

De uitkomst van deze berekening is het eindcijfer, dit wordt afgerond op het dichtstbijliggende gehele cijfer.

Een examenkandidaat is geslaagd als:

- A.
  - 1. hij voor alle examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer; of
  - 2. hij voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van een 6 of meer; of
  - 3. hij voor twee van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald; of voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor de overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
  - 4. hij voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 6 of meer heeft behaald, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
  - 5. geen van de eindcijfers van de onderdelen, genoemd bij punt A 1 t/m 4, lager is dan een 4;
- B. het rekenkundig gemiddelde van alle bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 bedraagt;
- C. voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde maximaal één 5 als eindcijfer is behaald;
- D. bij de uitslagbepaling worden volgens punt A het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de onderdelen I&S en het profielwerkstuk aangemerkt als het eindcijfer van één examenvak, het combinatievak;
- E. de vakken LO en CKV met een voldoende zijn afgesloten
- F. de voorzitter van de examencommissie bepaalt, in overleg met de examinatoren, het eindcijfer, bedoeld bij punt B, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Vrijstelling:

Een kandidaat die gezakt is, krijgt een vrijstelling voor het vak waarvoor een 7 of meer is behaald. Hierbij geldt wel dat het gemiddeld SE cijfer en het cijfer voor het CSE in dat vak tenminste een 6,0 moet zijn. Deze vrijstelling geldt slechts voor het jaar, volgend op dat waarin het examen is afgelegd.

Herkansing:

SE: Herkansing kan in **maximaal twee (2)** vakken, één uit SE1 periode en één uit SE2 periode om het cijfer te verbeteren.

CSE: Herkansing kan alleen in één (1) vak, om:

- A. examen te doen in een vak dat om een of andere reden nog niet gedaan is;
- B. een cijfer op de lijst te verbeteren.

Het verzoek om in een bepaald vak herkansing te mogen doen, moet schriftelijk worden aangevraagd bij de eindexamencommissie. Deze bepaalt daartoe een dag. Is het verzoek niet tijdig ontvangen, dan wordt de voorlopige uitslag definitief.

Diploma:

Aan iedere examenkandidaat wordt een cijferlijst uitgereikt waarop de cijfers voor het schoolexamen, het centraal schriftelijk examen en de eindcijfers voor de vakken zijn vermeld, alsmede de uitslag van het examen. Iedere geslaagde examenkandidaat krijgt een diploma, met daarop vermeld de vakken waarin hij/zij is geëxamineerd. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.

3. Examencommissie en kleine commissie HAVO

Examencommissie HAVO

1 I. La Haye	voorzitter	
2 A. Schwengle-Krosendijk	secretaris	
3 L. Moerman	lid	Geschiedenis
4 M. Nijhuis	Lid	Nederlands
5 L. Maldonado	Lid	Engels
6 M. Polanco	Lid	Spaans
7 C. Kartokario	Lid	Wiskunde A en Wiskunde B
8 J. Arkenbout	Lid	I&S
9 J. Akel	Lid	Economie en Bedrijfseconomie
10 J. Van der Stelt	Lid	Aardrijkskunde
10 S. Eversen	Lid	Biologie
11 N. Goedgedrag	Lid	Scheikunde
12 G. Engelhardt	Lid	CKV-Profiel
13 E. Brouwers	Lid	Informatica
14 C. Maas	Lid	LO

KLEINE EXAMENCOMMISSIE HAVO

1 I. La Haye	voorzitter
2 A. Schwengle-Krosendijk	secretaris
3 C. Kartokario	Lid
4 J. Akel	Lid
5 S. Eversen	Lid

4. Roosters SE-periode 1, 2 en 3

SE eerste periode week 44
(onder voorbehoud)

5 havo		
Maandag	7:30	EN sv (90)
27 okt	9:30	WI (120)
Dinsdag	7:30	SP sv (120)
28 okt	10:00	GE (90) BI (120)
Woensdag	7:30	NE (90)
29 okt	9:30	BE (120) NA (120)
Donderdag	7:30	EC (120) SC (120)
30 okt	10:00	IN (90)
Vrijdag	7:30	AK (90)
31 okt	9:30	CKV-P (90)

Let op:

- **Mondeling SE Engels vindt ook plaats tijdens de eerste SE periode! Het rooster hiervoor wordt een week voor het begin van de SE-week bekendgemaakt.**

Deadline inleveren van de literatuurlijst Engels is 24 oktober 2025.

Inhaal/herkansing vindt plaats op 8 december 2025.

SE tweede periode week 4
(onder voorbehoud)

5 havo			
Maandag	7:30	CKV-P (90)	NA (120)
19 jan	10:00	IN (90)	
Dinsdag	7:30	EN kijk- en luistervaardigheid (60)	
20 jan	10:00	WI (120)	
Woensdag	7:30	BE (120)	BI (120)
21 jan	10:00	GE (90)	
Donderdag	7:30	NE (120)	
22 jan	10:00	AK (90)	
Vrijdag	7:30	SP kijk- en luistervaardigheid (60)	
23 jan	9:00	EC (120)	SC (120)

Let op:

- **Mondeling SE Nederlands vindt ook plaats tijdens de tweede SE periode! Het rooster hiervoor wordt een week voor het begin van de SE-week bekendgemaakt. Deadline inleveren van de literatuurlijst Nederlands is 8 december 2025.**

Inhaal/herkansing vindt plaats op 23 februari 2026

Let op: de PWS presentaties zullen plaatsvinden in week 5

SE derde periode week 13-14

(onder voorbehoud)

5 havo		
Maandag 23 maart	7:30	WI (120)
Dinsdag 24 maart	7:30	EC (120) SC (120)
Woensdag 25 maart	7:30	
Donderdag 26 maart	7:30	AK (90) NA (120)
Vrijdag 27 maart	7:30	GE (60)
Maandag 30 maart	7:30	BE (120) BI (120)
Dinsdag 31 maart	7:30	CKV-P (90)

Deadline inleveren literatuurlijst Spaans: 2 september 2025

Het rooster voor de mondelinge SE Spaans en Informatica wordt een week voor het begin van de SE-periode bekendgemaakt.

5. Regeling leerstofomschrijving schoolexamens en bepaling eindcijfer SE/CE

In de hierna volgende pagina's vind je voor elk van de vakken die je volgt informatie over de onderdelen van het schoolexamen onder elkaar. In de lesgroepen in Google Classroom en tijdens de lessen zal de vakdocent dit toelichten en bespreken.

Nederlands HAVO 2026

Examenstof

[Methode & onderwerpen](#)

Nieuw Nederlands 7e ed boek H5
Nieuw Nederlands 7e ed boek H5
Nieuw Nederlands 7e ed boek H4+5
Nieuw Nederlands 6+7e ed boek H5

[Domein](#)

A
C
D
E en B

[Onderdeel](#)

Leesvaardigheid
Schrijfvaardigheid
Argumentatieve vaardigheden
Literatuur en Spreekvaardigheid

Eindtermen

[Syllabus Nederlands \(3f\) Havo 2026](#)

[leerstofbeschrijving](#)

[domeinen](#)

[toetsvorm \(s-m-p\)](#)

[tijdsduur](#)

[weging](#)

[herkansing](#)

SE1 week 44

Schrijfvaardigheid + Argumentatievaardigheid

C + D

Schriftelijk

90

1x

Ja

SE2 week 4-5

Leesvaardigheid

A

Schriftelijk

120

1x

Ja

SE3 week 13-14

Literatuur + Spreekvaardigheid*

E + B

Mondeling

30

1x

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

* Literatuur en Spreekvaardigheid is SE3, maar wordt afgenomen in week 3-4, en is niet herkansbaar.

Engels HAVO 2026

Examenstof

Methodes & onderwerpen

Cambridge - CAE

Domein

A,B,C,D

Onderdeel

Leesvaardigheid, kijk-en luistervaardigheid, gespreksvaardigheid en schrijfvaardigheid

Leesboeken

A,E

Leesvaardigheid, literatuur

Literatuurgeschiedenis

E

Literatuur

Stepping Stones

A,B,C,D

Leesvaardigheid, kijk-en luistervaardigheid, gespreksvaardigheid en schrijfvaardigheid

Woots

B

kijk- en luistervaardigheid

Eindtermen:

[Syllabus Noderne Vreemde Talen Havo](#)

[2026](#)

Reader Short stories, poems, recommended

author list

leerstofbeschrijving

domeinen

toetsvorm (s-m-p)

tijdsduur

weging

herkansing

SE1 week 44

Schrijfvaardigheid: Beschouwing

D

Schriftelijk

90

1x

Ja

SE2 week 4-5

Kijk- en luistervaardigheid

B

Schriftelijk

60

1x

Nee

SE3 week 13-14

Spreekvaardigheid:

A, C, E, F

Praktisch/Mondeling

20

1x

[5 novels/4 short stories/ 3 poems](#)

40%

Novels: Vrijekeuze (moet door docent goedgekeurd worden) Practical assignment

Short stories en poems van reader practical assignment

20%

[Mondeling: Artikel 700-1000 woorden \(moet door docent goedgekeurd worden\)](#)

40%

Deadline lijst 24 Okt in Google Classroom

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Mondeling onderdeel van SE 3 (artikel) word tijdens SE 1 periode afgenomen (week 44)

Spaans HAVO 2026

Examenstof

<u>Methoden & onderwerpen</u>	<u>Domein</u>	<u>Onderdeel</u>
Impresiones B2	A t/m D	A = Leesvaardigheid
Woots KLT Programma	B	B = Kijk- en luistervaardigheid
La hojarasca	E	C = Gespreksvaardigheid
El sí de las niñas	E	D = Schrijfvaardigheid
Paraíso Travel	E	E = Literatuur
CE Leesvaardigheid	A	F = Oriëntatie op studie en beroep

Eisen literatuurlijst SE3:

De 3 bovengenoemde titels

Met goedkeuring van docent 3 zelfgekozen titels, waarvan 2 Spaanse en 1 Latijns-Amerikaanse.

Minimaal 5 verschillende auteurs

Maximaal 2 toneelstukken

Eisen artikel SE3:

Relevant educatief onderwerp, goedgekeurd door docent.

1000 a 1200 woorden

Afkomstig uit een tijdschrift, krant of website,

gepubliceerd tussen Januari 2025 en November 2025

Eindtermen:

[Syllabus Moderne Vreemde Talen Centraal Examen 2026](#)

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>domeinen</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
SE1 week 44					
Schrijfvaardigheid Informeel & Formeel	D	Schriftelijk	120	1x	Ja
SE2 week 4-5					
Kijk- en Luistervaardigheid (Cito)	B	Schriftelijk	60	1x	Nee
SE3 week 13-14					
Mondeling Literatuurlijst & artikel	C & E & F	Mondeling	30	1x	
Literatuur is 2/3 en Artikel is 1/3 van SE 3 cijfer					

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Wiskunde-A HAVO 2026**Examenstof**Methoden & onderwerpenDomeinOnderdeel

Getal en Ruimte HAVO A 12e editie

H1 : Tabellen en grafieken	A	Vaardigheden
H2 : De statistische cyclus	B	Algebra en tellen
H3 : Lineaire verbanden	C	Verbanden
H4 : Handig tellen	D	Verandering
H5 : Veranderingen	E	Statistiek
H6 : Rekenregels en formules		
H7 : Statistiek en beslissingen		
H9 : Exponentiële verbanden		
H10 : Statistiek gebruiken		
H11 : Formules en verbanden		

syllabus : https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-07/wiskunde-a_havo_2026_versie-2.pdf

leerstofbeschrijving	domeinen	toetsvorm (s-m-p)	tijdsduur	weging	herkansing
----------------------	----------	-------------------	-----------	--------	------------

SE1 week 44

H3 : Lineaire verbanden	C2,C3,C4	Schriftelijk	120	1x	Ja
H5 : Veranderingen	D				
H6 : Rekenregels en formules	B1,B2,C1,C2,C3				
H9 : Exponentiële verbanden	C5				
	A1,A2,A3				

SE2 week 4-5

H2 : De statistische cyclus	E1,E2,E3	Schriftelijk	120	1x	Ja
H4 : Handig tellen	B3				
H7 : Statistiek en beslissingen	E2,E3,E4				
H10 : Statistiek gebruiken	E1,E2,E3,E4,E5				
	A1,A2,A3				

SE3 week 13-14

H1 : Tabellen en grafieken	C1,C2	Schriftelijk	120		
H3 : Lineaire verbanden	C2,C3,C4				
H6 : Rekenregels en formules	B1,B2,C1,C2,C3				
H9 : Exponentiële verbanden	C1,C2,C4,C5				
H11 : Formules en variabelen	C2,C3,D				
	A1,A2,A3				

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Wiskunde-B HAVO 2026

Examenstof

Methode & onderwerpen

Getal en Ruimte HAVO B 12e editie

H1: Formules, grafieken en vergelijkingen

H2 : Veranderingen

H3 : Hoeken en afstanden

H4 : Werken met formules

H5 : Machten, exponenten en logaritmen

H6 : De afgeleide functie

H7 : Lijnen en cirkels

H8 : Goniometrie

H9 : Exponentiële en logaritmische formules

H10 : Meetkundige berekeningen

H11 : Verbanden en functies

Domein

A

B

C

D

Vaardigheden

Functies, grafieken en vergelijkingen

Meetkundige berekeningen

Toegepaste analyse

Onderdeel

syllabus : https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-07/wiskunde-b_havo_2026_versie-2.pdf

leerstofbeschrijving

domeinen

toetsvorm (s-m-p)

tijdsduur

weging

herkansing

SE1 week 44

H 1 : Formules, grafieken en vergelijkingen

B1, B2 en C2

Schriftelijk

120

1x

Ja

H4 : Werken met formules

B1, B2 en D4

H7 : Lijnen en cirkels

C1 en C2

H10 : Meetkundige berekeningen

C1, C2 en D4

A1,A2,A3

SE2 week 4-5

H 3 : Hoeken en afstanden

C1, C2

Schriftelijk

120

1x

Ja

H8 : Goniometrie

B1,B4

H11 : Verbanden en functies

B1,B2 ,B3,C2,D4

A1,A2,A3

SE3 week 13-14

H2 : Veranderingen

D1, D2 , D3

Schriftelijk

120

1x

H5 : Machten, exponenten en logaritmen

B1,B2

H6 : De afgeleide functie

D2, D3 , D4

H9 : Exponentiële verbanden

B1 , B2

H11 : Verbanden en functies

B1,B2,B3,C2,D4

A1,A2,A3

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Biologie HAVO 2026

Examenstof

[Methode & onderwerpen](#)

[Domein](#)

[Onderdeel](#)

Biologie voor jou 4

A4, A5, A 8, A11, A16, M2, O1, O6
M3, O6, P3, O9, M6, M8
O6, M7, M8
M2, O1 M8, P4, P5
O2, O4, O5
O5, O7, O8

Thema 1 Inleiding in de biologie
Thema 2 Voortplanting
Thema 3 Genetica
Thema 4 Evolutie
Thema 5 Regeling en Beweging
Thema 6 Waarneming en gedrag

Biologie voor jou 5

A7, O1, P1, P2, P5
M2, O1, O6
M1, M2, M3, O6, M4, M5, M6, M8
O1
O1

Thema 7 Ecologie en milieu
Thema 1 Stofwisseling
Thema 2 DNA
Thema 4 Voeding
Thema 5 Transport
Thema 6 Gaswisseling en uitscheiding
Thema 7 Bescherming

Eindtermen:

[Biologie syllabus HAVO](#)

O1, O2
O1, O2, O3

leerstofbeschrijving	domeinen	toetsvorm (s-m-p)	tijdsduur	weging	herkansing
----------------------	----------	-------------------	-----------	--------	------------

SE1 week 44

Toets

Schriftelijk 120 2x Ja

Thema 1 inleiding in de biologie

M3, O6, P3, O9, M8, M6

Thema 2 voortplanting

M3, O6, P3, O9, M8, M6

Thema 3 Genetica

O6, M7, M8

Thema 8 Stofwisseling

M2, O1, O6

Thema 9 DNA

M1, M2, M3, O6, M4, M5, M6 M8

Thema 10 Voeding

O1

SE2 week 4-5

Toets

Schriftelijk 120 2x Ja

Thema 4 evolutie

M2, O1, M8, P4, P5

Thema 5 rgeling

O2, O4, O5

Thema 6 gedrag (minus waarneming)

O7, O8

Thema 11 transport

O1

SE3 week 13-14

Toets

Schriftelijk 120 2x

Thema 6 Waarneming (Minus Gedrag)

O5, O7, O8

Thema 7 Ecologie en milieu

A7, O1, P1, P2, P5

Thema 12 Gaswisseling en uitscheiding

O1, O2

Thema 13 Bescherming

O1, O2, O3

PO - practicum dossier (hart, nier, vrije keus)

O1

Praktisch 1x

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = ((2xSE1 + 2xSE2 + 2xSE3)+ PO)/7 - Eindcijfer = (SE + CSE)/2

Natuurkunde HAVO 2026

Examenstof

Methodes & onderwerpen

Pulsar Natuurkunde 3e editie
Deel 4, 5 en 6 VWO

Domein

A
B1 B2 B3*
C1 C2
D1 D2**
E1 E2*
F*
G1 G2*
H
I**

Onderdeel

Vaardigheden
Beeld- en geluidstechniek
Beweging en energie
Materialen
Aarde en heelal
Menselijk lichaam
Meten en regelen
Natuurkunde en technologie
Onderzoek en ontwerp

onderdelen met een * (en **) zijn geen
CE stof; uit de vier subdomeinen met een
* worden er twee gekozen
Eindtermen CE, zie syllabus:

www.examenblad.nl

leerstofbeschrijving

domeinen

toetsvorm (s-m-p)

tijdsduur

weging

herkansing

SE1 week 44

H5 Trillen en golven

A, B1, B2

Schriftelijk

120

1x

Ja

H10 Straling

H14 Communicatie en medische
beeldvorming

SE2 week 4-5

H3 Elektriciteit 1

A, B3*, C1, D1,
D2**, G1, H

Schriftelijk

120

1x

Ja

H6 Licht*

H9 Elektriciteit 2

H11 Krachten in evenwicht

H12 Eigenschappen van stoffen en
materialen

H13* Functionele materialen

SE3 week 13-14

H1 Bewegen in grafieken

A, C1, C2, E1, F*,
I**

Schriftelijk

120

1x

H2 Bewegen en rekenen, videoanalyse

H7 Kracht en beweging

H8 Energie omzetten

H11 Krachten in evenwicht

H15 Zonnestelsel en heelal

H17* Menselijk lichaam

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Scheikunde HAVO 2026

Examenstof

Methoden & onderwerpen

Chemie Overal 5e editie

boek 4 HAVO

boek 5 HAVO

Domein

A

B

C

D

E

F

G

Onderdeel

Vaardigheden

Kennis van stoffen en materialen

Kennis van chemische processen en kringlopen

Ontwerpen en experimenten in de chemie

Innovatieve ontwikkelingen in de chemie

Processen in de chemische industrie

Maatschappij en chemische technologie

Eindtermen:

[Syllabus Scheikunde Havo 2026](#)

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>domeinen</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
SE1 week 4-4					
H1, H2, H3, H7 (behalve 7.5), H8 (behalve 8.3), H9	A, B1, B2, B3, B5 C1, C2, C5, C7, C8, D1, D2, D4, F4, G4	Schriftelijk	120	1x	Ja
SE2 week 4-5					
H4, H5, H10, H13	A, B2, B3, B4, B5, C1, C2, C9, C10, D1, D2, D4, E2, E3, F2, F5, G3, G5	Schriftelijk	120	1x	Ja
SE3 week 13-14					
H6, H11, H12	A, B1, B2, B3, B4, C3, C4, C7, C8, D1, D2, D4, E5, F4, G4	Schriftelijk	120	1x	

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Economie HAVO 2026**Examenstof**Methoden & onderwerpen

- Lesbrief Jong & Oud
- Lesbrief Vragers & Aanbieders
- Lesbrief Verdienen & Uitgeven
- Lesbrief Markt & Overheid
- Lesbrief Europa
- Lesbrief Crisis

Domein

- A Vaardigheden
- B Schaarste
- C Ruil
- D Markt
- E Ruilen over tijd
- F Samenwerken & Onderhandelen
- G Risico & Informatie
- H Welvaart & Groei
- I Goede tijden, Slechte tijden
- J Onderzoek en experiment
- K Keuzeonderwerpen

Onderdeel

Eindtermen: zie www.examenblad.nl

Syllabus economie havo 2026

ECONOMIE HAVO

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>domeinen</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
-----------------------------	-----------------	--------------------------	------------------	---------------	-------------------

SE1 week 44

Markt & Overheid +Jong en oud+ Vragers en aanbieders	A+B+C+D +E+F+G+ H+I	Schriftelijk	120	1x	Ja
---	------------------------	--------------	-----	----	----

SE2 week 4-5

Europa+Crisis	A+B+C+D +E+F+G+ H+I+J+K	Schriftelijk	120	1x	Ja
---------------	----------------------------	--------------	-----	----	----

SE3 week 13-14

Verdienen en uitgeven	A+B+C+D +E+F+G+ H+I	Schriftelijk	120	1x	
-----------------------	------------------------	--------------	-----	----	--

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Bedrijfseconomie HAVO 2026

Examenstof

Methoden & onderwerpen

Cumulus Bedrijfseconomie editie 2025-2026

Havo 5-Werkboek

Eindtermen

[Syllabus bedrijfseconomie havo 2026](#)

[BEDRIJFSECONOMIE HAVO](#)

Domein

A

B

C

D

E

F

G

H

Onderdeel

Basisvaardigheden

Van persoon naar rechtspersoon

Interne organisatie en personeelsbeleid

Investeren en financieren

Marketing

Financieel beleid

Verslaglegging

Keuzeonderwerpen

leerstofbeschrijving

domeinen

toetsvorm (s-m-p)

tijdsduur

weging

herkansing

SE1 week 44

Geldzaken, ondernemen, de eenmanszaak

A+B1 t/m B4

Schriftelijk

120

1x

Ja

SE2 week 4-5

Geldzaken, ondernemen, de eenmanszaak, de besloten vennootschap

A+B1 t/m B4+
C1+C2+D1+D2+E1
+E2+F1+F2+G+H

Schriftelijk

120

1x

Ja

SE3 week 13-14

Geldzaken, ondernemen, de eenmanszaak, de besloten vennootschap, de naamloze vennootschap

Alle domeinen

Schriftelijk

120

1x

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Geschiedenis HAVO 2026

Examenstof

Methoden & onderwerpen

Memo 5e editie bovenbouw HAVO

Reader staatsinrichting van Aruba

Domein

A1 t/m A8, B1, C1 en C2

C3, C4, D1 en D2

Onderdeel

A: Vakspecifieke vaardigheden, B: Sociaal – economische aspecten, C: Bestuur en politiek, D: Cultureel – maatschappelijke aspecten

Staatsinrichting van Aruba

Eindtermen:

<https://www.ea.aw/pages/wp-content/uploads/pdf/doc-pub/e/eindtermen/eindtermen-havo-vwo/11.-Geschiedenis-Havo-2007.pdf>

leerstofbeschrijving

domeinen

toetsvorm (s-m-p)

tijdsduur

weging

herkansing

SE1 week 44

H1 t/m H6 Memo HAVO 5e editie

A1 t/m A8, B1, C1 en C2

Schriftelijk

90

1x

Ja

SE2 week 4-5

H7 t/m H12 Memo HAVO 5e editie

A1 t/m A8, B1, C1 en C2

Schriftelijk

90

1x

Ja

SE3 week 13-14

Staatsinrichting van Aruba

C3, C4, D1 en D2

Schriftelijk

60

1x

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE 1 + SE 2 + SE 3) / 3

Aardrijkskunde HAVO 2026

Examenstof

Methode & onderwerpen

BuiteNland 4 HAVO editie 4.1

H2 Wereldbeeld (§2.1 t/m 2.9)

H3 Klimaat & Landschap (§3.1 t/m 3.10)

BuiteNland 5 HAVO editie 4.1

H1 Globalisering (§1.1 t/m 1.6)

H2 Endogene en exogene processen (§2.1 t/m 2.8)

H3 Brazilië (§3.1 t/m 3.11)

H4 Herhaling Wereld (§4.1 t/m 4.3)

H5 Herhaling Aarde (§5.1 t/m 5.3)

Reader Caribisch Gebied Havo en VWO (H2, 3, 4, 5, 8)

Nos Baranca (H3, 4, 5)

Grote Bosatlas 56e Editie

Alcarta 1e editie

Ak - Cariben - Wikiwijs <https://maken.wikiwijs.nl/201158#!page-7781859>

Domein

A1, B1 B2, B3

A1, C1, C2, C3

A1, B1, B2, B3

A1, C1, C2, C3

A1, D1, D2

A1, B1, B2, B3

A1, C1, C2, C3

A1, E1, E2

A1, E1, E2

A1, B, C, D, E

A1, B, C, D, E

A1, A2, E1, E2

Onderdeel

A = Vaardigheden

A1 = Geografische benadering

A2 = Geografisch onderzoek

B = Wereld

B1 = Gebieden op grens van arm en rijk

B2 = Samenhangen en verschillen in de wereld

B3 = Mondiale processen en lokale effecten

C = Aarde

C1 = Samenhangen en verschillen op regionaal niveau

C2 = Samenhangen en verschillen op aarde

C3 = De aarde als natuurlijk systeem en lokale effecten

D = Ontwikkelingsland

D1 = Gebiedskenmerken

D2 = Actuele vraagstukken

E = Leefomgeving

E1 = Nationale en regionale vraagstukken

E2 = Regionale en lokale vraagstukken

Syllabi eindtermen:

https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-07/syllabus-aardrijkskunde-havo-e1-cariben-2026_versie-2.pdf

<https://www.ea.aw/pages/wp-content/uploads/pdf/doc-pub/e/eindtermen/eindtermen-havo-vwo/12.-Aardrijkskunde-havo-2007.pdf>

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>domeinen</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
-----------------------------	-----------------	--------------------------	------------------	---------------	-------------------

SE1 week 44

PO (Week 39, 27 september 2025)

A1, A2, E1, E2, F

Praktisch/Mondeling

2x

Nee

5H BuiteNland H1 Wereld (1.1 t/m 1.6)

A1, B1, B2, B3

Schriftelijk

90

3x

Ja

5H BuiteNland H4 Herhaling Wereld (4.1 t/m 4.3)

4H BuiteNland H2 Wereldbeeld

(§2.1 t/m 2.9)

Grote Bosatlas 56e Editie

SE2 week 4-5

4H BuiteNland H3 Klimaat en landschap (§3.1 t/m 3.10)

A1, C1, C2, C3

Schriftelijk

90

3x

Ja

5H BuiteNland H2 Aarde (2.1 t/m 2.8)

5H BuiteNland H5 Herhaling Aarde (5.1, 5.2, 5.3)

Nos Baranca (H3, 4, 5)

Reader Caribisch Gebied havo en vwo (H2, 3)

Leermateriaal AK 2e fase havo- vwo Cariben

Alcarta 1e Editie

SE3 week 13-14

BuiteNland H3 (3.1 t/m 3.11)

A1, D1, D2, E1

Schriftelijk

90

2x

Grote Bosatlas 56e Editie

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = $(2xPO + 3xSE1 + 3xSE2 + 2xSE3) / 10$ - Eindcijfer = $(SE + CSE) / 2$

CKV-P Havo 2026

Examenstof

Methode & onderwerpen

Domein

Onderdeel

ART-History 4: Cultuur van de Romantiek en Realisme:

A t/m G

Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten:
 - Vaardigheden en benaderingswijzen
 - Invalshoeken voor reflectie
 - Onderwerpen
 Beeldende vorming: Vaktheorie
 Muziek: Vaktheorie
 Drama: Vaktheorie
 Dans: Vaktheorie

1. Inleiding, de 18de eeuw
2. Het Neoclassicisme
3. De Romantiek
4. De tweede helft van de 19e eeuw
5. Het Fin de siècle

ART-History 5: Cultuur van het moderne:

A t/m G

Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten:
 - Vaardigheden en benaderingswijzen
 - Invalshoeken voor reflectie
 - Onderwerpen
 Beeldende vorming: Vaktheorie
 Muziek: Vaktheorie
 Drama: Vaktheorie
 Dans: Vaktheorie

1. Inleiding: de negentiende eeuw
2. De maatschappij in de nieuwe eeuw
3. Kunst en het gevoel
4. Kunst en het verstand
5. Kunst als boodschap
6. Kunst en amusement

ART-History 6: Massacultuur:

A t/m G

Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten:
 - Vaardigheden en benaderingswijzen
 - Invalshoeken voor reflectie
 - Onderwerpen
 Beeldende vorming: Vaktheorie
 Muziek: Vaktheorie
 Drama: Vaktheorie
 Dans: Vaktheorie

1. Inleiding
2. Sterren en idolen
3. Subculturen
4. Multicultureel
5. Kunst of Kitsch
6. Multidisciplinair

Eindtermen:

<https://www.ea.aw/pages/wp-content/uploads/pdf/doc-pub/e/eindtermen/eindtermen-havo-vwo/6b.-CKV-profiel-havo-vwo-2008.pdf>

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>domeinen</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
SE1 week 4-4					
Theorie: ART-History 4: Cultuur van romantiek en realisme H1 t/m H5	D t/m G	Schriftelijk	90	30%	Ja
Praktijkopdracht	A t/m C	Praktisch		70%	Ja
SE2 week 4-5					
Theorie: ART-History 5: Cultuur van het moderne H1 t/m H6	D t/m G	Schriftelijk	90	30%	Ja
Praktijkopdracht	A t/m C	Praktisch		70%	Ja
SE3 week 13-14					
Theorie :ART-History 6: Massacultuur H1 t/m H6	D t/m G	Schriftelijk	90	30%	
Praktijkopdracht	A t/m C	Praktisch		70%	

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE1 + SE2 + SE3) / 3 - Eindcijfer = (Eindcijfer SE + Cijfer CSE) / 2

Informatica HAVO 2026

Examenstof

Methode & onderwerpen

Vereisten:

alle kernmodules (A t/m F)
+
ten minste 1 keuzethema uit G-N
ten minste 1 keuzethema uit O-R

Eindtermen:

zie slo.nl

*keuzedeel

Domein

A	Vaardigheden
B	Grondslagen
C	Informatie
D	Programmeren
E	Architectuur
F	Interactie
G*	Algoritmiëk
H*	Databases
I*	Cognitive computing
J*	Programmeerparadigma's
K*	Computerarchitectuur
L*	Netwerken
M*	Physical computing
N*	Security
O*	Usability
P*	User experience
Q*	Maatschappelijke en individuele invloed van informatica
R*	Computational science

Onderdeel

leerstofbeschrijving   domeinen   toetsvorm (s-m-p)   tijdsduur   weging   herkansing

SE1 week 44

Misabi: Go with the Flow

- Lezen van een flowchart	B2, C2, D2	Schriftelijk	90	30%	Ja
- Vertaal een flowchart naar JavaScript	A2, D2	Praktisch	wk 35-43	70%	Nee
- Vertaal JavaScript naar een flowchart	A2, D2				
- Creëer een flowchart op basis van HTML en JavaScript	A1, A5, D1, G*				

SE2 week 4-5

Misabi: Lenenmodule

- Toepassen van formules in Sheets	A, B1	Schriftelijk	90	30%	Ja
- Formules vertalen naar JavaScript	A2, D2	Praktisch	wk 45-3	70%	Nee
- Functioneel ontwerp van website	A1, A6, E1, F1				
- Implementatie functioneel ontwerp	A1, A5, D1, O*, P*				
- Wireframes van de webpagina's	A1, A5, A6, O*, P*				

SE3 week 13-14

Misabi: Digiverse

- Onderzoekopdracht in groepjes	A2, A3	Praktisch	wk 5-12	70%	
- Werkstuk over de bevindingen	A4, A5, F2, Q*				
- Werkstuk presenteren als website	A1, C3, D1, O*				

Beoordeling Proces en product		Mondeling	15	30%	
-------------------------------	--	-----------	----	-----	--

Cijferbepaling:

Eindcijfer SE = (SE 1 + SE 2 + SE 3) / 3

* Keuzedomein

LO HAVO 2026**Examenstof**

Het vak LO (gemeenschappelijk deel) moet met een beoordeling 'voldoende' of 'goed' worden afgeloten om te kunnen slagen. De beoordeling van het vak LO komt tot stand via het berekende gemiddelde van 5 onderdelen, te weten in totaal vier (4) sportmodules en één (1) taak die leidinggevend van aard is.

Eén (1) sportmodule naar keuze uit de categorie "sportspelen" (terugslagspelen): badminton / volleybal.

Eén (1) sportmodule naar keuze uit de categorie "turnen": gymnastics / acrogym.

Eén (1) sportmodule naar keuze uit de categorie "atletiek": duurloop / hoogspringen / kogelstoten.

Eén (1) sportmodule naar keuze uit de categorie "sportspelen" (doelspelen): basketbal / voetbal.

Eén (1) taak die regelend van aard is: organiseren / coaching / leidinggeven.

De kandidaat die vanwege lichamelijke beperkingen niet kan deelnemen aan het reguliere examenprogramma, zorgt voor een verklaring van de huisarts. Daarin staat duidelijk vermeld de periode tijdens welke de kandidaat geen fysieke activiteiten mag ondernemen. Hij/zij ontvangt daarvoor een vervangende opdracht.

Ondanks de leerstofbeschrijving in SE1, SE2 en SE3 eindigen de lessen van het vak LO in de tweede periode.

Op dat moment zijn de vijf (5) beschreven onderdelen afgerond.

leerstofbeschrijving	domeinen	toetsvorm (s-m-p)	tijdsduur	weging	herkansing
SE1					
Keuze uit "sportspelen": badminton / volleybal	A. vaardigheden B. bewegen	Praktisch	90	1x	Ja
Keuze uit "turnen": gymnastics / acrogym	A. vaardigheden B. bewegen	Praktisch	90	1x	Ja
SE2					
Keuze uit "atletiek": duurloop / hoogspringen / kogelstoten	A. vaardigheden B. bewegen	Praktisch	90	1x	Ja
Keuze uit "sportspelen": basketbal / voetbal	A. vaardigheden B. bewegen	Praktisch	90	1x	Ja
SE3					
Eén regelende taak: organiseren / coaching / leidinggeven	C. bewegen en regelen	Praktisch	90	1x	

Cijferbepaling:

Een gemiddelde 5,4 en lager wordt vertaald: onvoldoende.

Een gemiddelde van 5,5 t/m 7,4 wordt vertaald: voldoende.

Een gemiddelde van 7,5 en hoger wordt vertaald: goed.

PWS HAVO 2026**Examenstof**Onderdeel

proces

Vaardigheden

samenwerken / taakverdeling
 zelfstandig werken/ initiatief nemen
 communiceren (mondeling en schriftelijk)
 reflecteren op eigen competenties
 logboek bijhouden
 verantwoord omgaan met AI-technologie
 verkennend onderzoek doen

product

(experiment, literatuur, enquête, interview, ontwerp)

informatie verzamelen en verwerken
 onderzoeksvoorstel opstellen - bij tweetallen: zichtbare taakverdeling
 verslag schrijven
 informatie analyseren

presentatie

presenteren
 verdiepings- en verbredingsvragen beantwoorden
 reflecteren op eigen proces

<u>leerstofbeschrijving</u>	<u>uiterste datum inleveren</u>	<u>toetsvorm (s-m-p)</u>	<u>tijdsduur</u>	<u>weging</u>	<u>herkansing</u>
Onderdelen					
Onderzoeksvoorstel	week 38 - 19.09.2025	Schriftelijk		8%	Nee
Eindverslag	week 2 - 09.01.2026	Schriftelijk		42%	Nee
Presentatie en inhoudelijk gesprek	week 5 2026	Mondeling		30%	Nee
Proces (incl. samenwerking bij tweetallen) 60uur	week 38-2025 t/m week 5 2026	Mondeling		20%	Nee

Cijferbepaling:

ontwerp/onderzoek: voorstel (8p) + verslag (42p) + presentatie (30p) + proces (20p)

Cijfer = aantal behaalde punten/ 10 en afgerond naar geheel getal

Aanpassingen cijfer bijzondere omstandigheden:

1. Te laat inleveren: zie schoolexamenregeling
2. Plagiaat: zie schoolexamenregeling

Bijlage 1. Nadere uitwerking examenreglement HAVO

Schakel College

1. Algemeen

- 1.1. Het eindexamen wordt, conform de “Landsverordening voortgezet onderwijs”, geregeld in het “Landsbesluit, houdende algemene maatregelen.” Voor de inhoud van het meest recente landsbesluit, verwijzen we naar de website van Directie Onderwijs (www.ea.aw)
- 1.2. Deze ‘Nadere uitwerking..’ regelt aangelegenheden, die niet of niet nader geregeld worden in bovengenoemd landsbesluiten.
- 1.3. De ‘Nadere uitwerking..’ wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van Stichting Onderwijs Combina.
- 1.4. De docentenvergadering doet een voorstel hieromtrent aan het bevoegd gezag.
- 1.5. Waar onderstaande bepalingen in strijd zijn met bovengenoemde Landsbesluiten gelden de bepalingen van de Landsbesluiten.
- 1.6. In gevallen waarin regels niet voorzien zijn in het examenreglement, gelden de regels van het “Landsbesluit, houdende maatregelen.”

2. Examencommissie/de ‘Kleine Commissie’

- 2.1. Het schoolexamen wordt afgenomen door de eindexamencommissie havo van het Schakel College.
- 2.2. De eindexamencommissie van het Schakel College bestaat uit:
  - a. de directeur, voorzitter;
  - b. de schoolleider, secretaris;
  - c. de docenten, die in het jaar van het eindexamen havo in de examenvakken lesgeven.
- 2.3. Uit de eindexamencommissie wordt een ‘Kleine Commissie’ samengesteld en bekendgemaakt voor 1 oktober van het lopende schooljaar.
- 2.4. De ‘Kleine Commissie’ bestaat uit 5 leden, t.w.:
  - a. de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie.
  - b. drie door de eindexamencommissie uit haar midden te benoemen leden.
In geval van ontstentenis van een of meer leden benoemt de voorzitter plaatsvervangende leden.
- 2.5. De voorzitter van de eindexamencommissie is tevens voorzitter van de ‘Kleine Commissie’.
- 2.6. De taak van de ‘Kleine Commissie’ is in ieder geval:
  - het doen van bindende uitspraken in gevallen van te laat komen, bedrog of andere onregelmatigheden, gepleegd tijdens het schoolexamen;
  - het doen van bindende uitspraken bij onwettig verzuim en bij verschillen van mening tussen de kandidaat en de examinerator of examinerator en de supervisor;
  - het doen van bindende uitspraken in andere gevallen betreffende het schoolexamen, die bij haar ter beoordeling wordt gebracht, zoals ten aanzien van het praktische opdracht en/of het profielwerkstuk;
  - het doen van uitspraken in de gevallen van verzoeken tot uitstel van afgesproken data met betrekking tot de inlevering van concept profielwerkstukken, profielwerkstukken en literatuurlijsten.
- 2.7.
  - a. Iedere vorm van onregelmatigheid m.b.t. het schoolexamen dient onmiddellijk na constatering gemeld te worden bij de schoolleider.
  - b. Bij verschil van mening tussen kandidaat en examinerator en bij andere klachten, dient de kandidaat binnen 3 schooldagen een schriftelijk verzoek in bij de voorzitter van de ‘Kleine Commissie’.

- 2.8. Besluiten van de 'Kleine Commissie' worden met meerderheid van stemmen genomen:
- elk lid brengt één stem uit, blanco stemmen of zich onthouden van stemmen is niet toegestaan.
  - indien er tussen één der leden van de 'Kleine Commissie' en de wederpartij een bijzondere relatie bestaat, kan dit lid zich verschonen. In dat geval wordt dit lid vervangen door een door de voorzitter te benoemen plaatsvervangend lid.
- 2.9. Elke beslissing van de 'Kleine Commissie' wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan de betrokkene, zijn ouders of de persoon/personen belast met het ouderlijk gezag en aan de eindexamencommissie bekendgemaakt.
- 2.10. Tegen de beslissing van de 'Kleine Commissie' kan de kandidaat in beroep gaan bij het bevoegd gezag. Hiertoe dient hij binnen drie schooldagen na de bekendmaking van de beslissing van de 'Kleine Commissie' een schriftelijk verzoek in bij de voorzitter van Stichting Onderwijs Combina. Het bevoegd gezag, gehoord hebbende de kandidaat en de voorzitter van de eindexamencommissie, doet binnen 10 werkdagen na ontvangst van het verzoekschrift een bindende uitspraak.

3. Inrichting en organisatie van het schoolexamen

- 3.1. De examenkandidaten ontvangen vóór 1 oktober van het schooljaar waarin examen wordt gedaan een 'Regeling schoolexamen', waarin vermeld staan:
- de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen: schriftelijk, mondeling of door middel van een practicum.
  - de stof van het schoolexamen.
  - de duur van het schoolexamen.
  - de waardering van de onderdelen per vak.
  - de datum van het schoolexamen.
- 3.2. Het schoolexamen wordt gehouden onder toezicht van de docenten van het Schakel College.
- 3.3. De inrichting en organisatie van het schoolexamen vallen onder verantwoordelijkheid van de directeur.
- 3.4. Verzoeken tot uitstel voor de inlevering van concept profielwerkstukken, profielwerkstukken of literatuurlijsten worden beoordeeld door de 'Kleine Commissie'. Het verzoek wordt tenminste twee schooldagen vóór de vervaldatum schriftelijk en met redenen omkleed bij de voorzitter van de 'Kleine Commissie' ingediend.

4. Taak vaksecties

- 4.1. De vaksecties dienen uiterlijk 1 juli van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar, waarin het schoolexamen wordt afgenomen, bij de schoolleider alle onder artikel 3.1 a t/m d vermelde gegevens in. De schoolleider zorgt ervoor dat deze overzichten aan het begin van het examenjaar aan de kandidaten worden bekendgemaakt.
- 4.2. De opgaven voor een schriftelijk schoolexamen worden uiterlijk een week vóór het schoolexamen bij de schoolleider ingeleverd.

5. Examinatoren

- 5.1. De examinator is de docent van wie de kandidaat in het examenjaar les krijgt in het desbetreffende examenvak of diens door de schoolleider aan te wijzen vervanger.
- 5.2. De examinatoren van elk vak stellen de opgaven voor de schoolexamens en de daarbij behorende normen vast.

5.3. De examinatoren van elk vak zijn verantwoordelijk voor het schoolexamen in hun vak. Zij corrigeren het werk volgens de in artikel 5.2 vastgestelde correctienormen.

6. Mondelinge schoolexamens en supervisors

6.1. De examiner draagt zorg voor een ordelijk en correct verloop van het mondelinge schoolexamen. Hij ziet toe dat het schoolexamen op een adequate wijze wordt afgenomen.

6.2. De examiner maakt gebruik van een recorder. Het schoolexamen wordt in zijn geheel opgenomen op de recorder.

6.3. Indien een kandidaat een mondeling examen moet inhalen, dient hij op de eerste dag waarop de MedWork arts hem beter verklaart contact op te nemen met de schoolleider om een nieuwe afspraak te maken.

7. Het schriftelijk schoolexamen

7.1. In elk lokaal waarin een schriftelijk schoolexamen wordt afgenomen, is er een klok waarop de surveillant de begintijd van het SE instelt.

7.2. a. Laatkomers bij een schriftelijk of practicum schoolexamen worden 30 minuten na de aanvang van het schoolexamen niet meer toegelaten tot het betreffende SE. De examenkandidaat wordt door de surveillant meteen naar de schoolleider verwezen. Door de 'Kleine Commissie' wordt nagegaan of er sprake is van opzet, nalatigheid of overmacht.

b. Ingeval van opzettelijk te laat komen zal de 'Kleine Commissie' tot uitsluiting van de examenkandidaat besluiten.

c. Ingeval van te laat komen vanwege nalatigheid of te laat inleveren van onderdelen van het SE kan de 'Kleine Commissie' besluiten dat de kandidaat het cijfer '1,0' krijgt voor het SE, of voor een onderdeel van het SE, dan wel een door de sectie in de Regeling Schoolexamen vastgelegde maatregel.

d. In geval van overmacht krijgt de kandidaat een nieuwe kans om het gemiste schoolexamen te maken.

7.3. Een kandidaat die minder dan 30 minuten te laat is, wordt door de surveillant na het registreren van de tijd van binnenkomst toegelaten tot het SE-lokaal. Te laat komen geeft de kandidaat niet het recht tot doorwerken als de tijd is verstreken.

7.4. Kandidaten mogen binnen 45 minuten na de aanvang van het schoolexamen het lokaal niet verlaten.

7.5. Vijf minuten vóór het einde van het schoolexamen deelt de surveillant de nog aanwezige kandidaten mee: "Jullie hebben nog 5 minuten". Gedurende deze 5 minuten mogen de kandidaten het lokaal niet verlaten.

7.6. Kandidaten met dyslexie hebben recht op 20% tijdverlenging van het schriftelijk of practicum schoolexamen met maximaal 30 minuten.

7.7. Kandidaten met ernstige gehoor- of gezichtsstoornissen hebben recht op aanpassingen van het schoolexamen. Deze aanpassingen worden door de schoolleiding in overleg met de kandidaten gefaciliteerd.

8. De afhandeling van het schriftelijk schoolexamen

8.1. De examiner stelt de kandidaten en de secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk in kennis van het cijfer voor het schriftelijk schoolexamen. De secretaris stelt op zijn beurt de leden van de examencommissie van de resultaten in kennis.

8.2. De secretaris stelt de kandidaten in de gelegenheid de definitieve cijfers te controleren.

8.3. Opgaven, normen en het gemaakte werk worden zo spoedig mogelijk bij de secretaris ingeleverd. Deze bewaart het werk tot 1 april van het volgend schooljaar.

9. Het mondeling schoolexamen

- 9.1. De mondelinge schoolexamens worden afgenomen door de examinator.
- 9.2. Na een voorstel daartoe door de examinator, wordt het cijfer voor een mondeling schoolexamen door examinator en supervisor na onderling overleg definitief vastgesteld. In het geval dat er geen supervisor bij het mondeling aanwezig is, moet het mondelinge SE opgenomen worden op een recorder. De examinator bepaalt het cijfer.
- 9.3. De examinator stelt secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk op de hoogte van het cijfer voor het mondeling schoolexamen. De secretaris draagt zorg voor de bekendmaking van het cijfer aan de kandidaten.
- 9.4. Indien de examenkandidaat mondelinge schoolexamens heeft gemist vanwege een geldige reden, worden deze zo snel mogelijk nadat de kandidaat weer op school is ingehaald.

10. Profielwerkstuk

- 10.1. De vakken I&S en profielwerkstuk vormen samen het Combinatievak.
- 10.2. Het onderwerp van de profielwerkstuk wordt vastgesteld in overleg met en met goedkeuring van de examinator.
- 10.3. De examinator stelt de secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk op de hoogte van het cijfer voor het profielwerkstuk. De secretaris zorgt voor de mededeling.
- 10.4. Ook ten aanzien van het profielwerkstuk zijn de artikelen 7, 8 en 9 van het SE-reglement van toepassing.
- 10.5. Het te laat inleveren van het profielwerkstuk zal ten koste gaan van het cijfer. Er zal één punt aftrek plaatsvinden van het cijfer 10 voor elke dag dat het profielwerkstuk niet tijdig is ingeleverd. Indien hierdoor het cijfer lager is dan een 4, krijgt de kandidaat de mogelijkheid om het profielwerkstuk te verbeteren, hierbij kan het eindresultaat niet hoger worden dan een 4.
- 10.6. Alles wat je in een profielwerkstuk schrijft moet in je eigen woorden. Het overnemen van gegevens uit andermans werk zonder (correcte) bronvermelding wordt aangemerkt als plagiaat. Voor de bronvermelding dien je het APA-systeem te gebruiken inclusief benoeming van paginanummer en/of alineanummer. Indien een video als bron wordt gebruikt, dienen de minuten, waar er naar verwezen worden, ook vermeld te worden bij bronverwijzing. Als uit de verrichtte scan blijkt dat meer dan 20% van het verslag is overgenomen, zal een onderzoek worden ingesteld naar de mate van plagiaat in het werkstuk. Bij onregelmatigheden en/of plagiaat in het profielwerkstuk verslag kan 'De Kleine Commissie' de kandidaat de volgende maatregelen en sancties opleggen:
  - a. Een deel van de uitwerkingen van het verslag wordt niet meegeteld in de beoordeling.
  - b. Toekenning van het cijfer "1,0", al dan niet met behoud van het recht op herkansen volgens de regeling in 13.3.
  - c. Het in gebreke blijven bij het PWS onderdeel kan verregaande consequenties hebben voor het wel/niet behalen van een diploma.

11. Beoordeling

- 11.1. a. De examinator gebruikt een van de cijfers 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met een decimaal als cijfer van elk deel van het SE.
  - b. Aan de onder 11.1.a bedoelde cijfers dient de betekenis te worden gegeven, als beschreven in het "Landsbesluit eindexamens dagscholen vwo, havo, mavo."

- 11.2. Uit de beoordeling van alle schoolexamens voor een bepaald vak leidt de examinator het eindcijfer voor het schoolexamen af. Het eindcijfer wordt op tienden nauwkeurig bepaald.
- 11.3. Voor het vaststellen van het eindcijfer van het schoolexamen zijn de beoordelingen van de afzonderlijke schoolexamens in een vak gelijkwaardig, tenzij anders is aangegeven in de SE-regeling (PTA).

12. Mededelingen eindcijfer schoolexamen

- 12.1. Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt uiterlijk één week vóór de aanvang van het centraal schriftelijk examen aan de kandidaten meegegeeld.

13. Sancties en andere maatregelen bij het schoolexamen

- 13.1 a. Indien een kandidaat zich onttrokken heeft aan één of meer onderdelen van het schoolexamen en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan wordt hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen ontzegd of het schoolexamen ongeldig verklaard.
- b. Indien een kandidaat zich t.a.v. het schoolexamen schuldig heeft gemaakt aan bedrog/fraude zoals spieken, plagiaat etc. en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan wordt hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen ontzegd of het schoolexamen ongeldig verklaard.

- c. Indien een kandidaat zich aan enige andere onregelmatigheid heeft schuldig gemaakt en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan kan hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen worden ontzegd of het schoolexamen wordt ongeldig verklaard.

Onder onregelmatigheden worden in ieder geval de navolgende gedragingen, handelingen en of nalaten begrepen:

- Het zich niet houden aan afspraken die opgenomen zijn in dit reglement.
- Het gedurende het schoolexamen, in het lokaal in bezit hebben van materiaal of informatie gerelateerd aan het schoolexamen, welke niet door de school is verstrekt.
- Het gedurende het schoolexamen raadplegen van andere personen of andere dan door de school verstrekte bronnen, zonder toestemming vooraf van de surveillanten.
- Het niet opvolgen van de richtlijnen van de schoolleiding en van de surveillanten ten aanzien van het schoolexamen.

Voorts wordt iedere gedraging, handeling, doen of nalaten van een kandidaat die het resultaat van het schoolexamen voor zichzelf of voor een ander op onrechtmatige wijze kan beïnvloeden, als onregelmatig in voornoemde zin gekwalificeerd

- 13.2 a. Ontzegging van deelneming of verdere deelneming aan het schoolexamen, of ongeldigverklaring van het schoolexamen, houdt in ontzegging van deelneming of de verdere deelneming aan het centraal schriftelijk examen.
- b. Ongeldigverklaring van het schoolexamen nadat het centraal schriftelijk examen heeft plaatsgevonden houdt in dat alle examencijfers komen te vervallen.

- 13.3 Op de overtreding van een of meer van de regels en/of normen in dit reglement vervat kan de directeur op voordracht van 'De Kleine Commissie' of in geval van beroep, het schoolbestuur, de navolgende sancties of maatregelen op de overtreders opleggen (c.q. bevestigen):

- Het geven van een schriftelijke waarschuwing
- Het toekennen van het cijfer "1,0" voor een schoolexamen.
- Ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen

14 Procedure, besluitvorming en mededelingen bij het nemen van sancties bij het schoolexamen.

- 14.1. Het besluit tot ontzegging van de verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt genomen door de 'Kleine Commissie'. De kandidaat wordt bij het nemen van het besluit gehoord.
- 14.2. Het besluit tot ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt door de directeur aan de kandidaat of zijn ouders, voogden of personen belast met het ouderlijk gezag zo spoedig mogelijk meegedeeld.
- 14.3. Het besluit tot ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt door de directeur aan de Inspecteur van Onderwijs en aan het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk meegedeeld.
- 14.4. Het besluit tot het nemen van andere sancties bij het schoolexamen wordt door de directeur zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de kandidaat of zijn ouders of andere personen belast met het ouderlijk gezag.

15. Absentie

- 15.1. Als een kandidaat door ziekte of een andere vorm van overmacht verhinderd is een (school)examen en/of praktische opdracht bij te wonen, wordt dit telefonisch of schriftelijk, voor de aanvang van het desbetreffende examen aan de schoolleider of directeur gecommuniceerd.
- 15.2. In geval van ziekte dient een kandidaat zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 3 schooldagen een doktersbrief ondertekend door een arts van Medwork, in te leveren waarin duidelijk wordt vastgesteld, dat de kandidaat om medische redenen onmogelijk aan dit onderdeel van het examen kon deelnemen. Een verklaring waarin het woord "examen" ontbreekt, wordt niet aanvaard.
- 15.3. In geval de kandidaat zich beroept op overmacht moet dit ten genoegen van de 'Kleine Commissie' voldoende zijn aangetoond. De secretaris van de 'Kleine Commissie' legt dit vast in een verslag voor de Examencommissie. De directeur kan een verzoek indienen bij de bureau leerplicht om een onderzoek te laten instellen naar de rechtmatigheid van de afwezigheid.

16. Inhaal van het schoolexamen

- 16.1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de "kleine commissie", verhinderd is bij een SE aanwezig te zijn, wordt hem de gelegenheid gegeven het SE in te halen tijdens de inhaaldag in week 50 voor SE 1, in week 9 voor SE 2 en in week 17 voor SE 3.
- 16.2. Indien een kandidaat wegens ziekte, met inachtneming van artikel 15.2, verhinderd is een SE aanwezig te zijn, wordt hem de gelegenheid gegeven om het SE in te halen op de inhaaldagen genoemd bij artikel 16.1.
- 16.3. Indien artikel 16.1 en/of artikel 16.2 betrekking hebben op SE1 of SE2, dan wordt de kandidaat de gelegenheid gegeven het betreffende SE in te halen tijdens de inhaaldagen in week 50 voor SE 1 en week 9 voor SE 2. Het betreffende SE is niet herkansbaar voor de kandidaat, maar de kandidaat behoudt het recht – met inachtneming van artikel 17.1 – tot twee SE herkansingen uit SE-periode 1 en uit SE-periode 2.
- 16.4. Bij afwezigheid bij een inhaal-/zieken SE heeft de kandidaat in principe geen recht op een inhaal van een inhaal. Hij krijgt dan het cijfer "1,0" voor het niet gemaakte werk.

17. Herkansing van het schoolexamen

- 17.1. Elke examenkandidaat heeft recht op de herkansing van maximaal twee (2) schoolexamens in het examenjaar. Dit recht heeft uitsluitend betrekking op SE-periode 1 en SE-periode 2.
- 17.2. Per examenjaar wordt in de SE-regeling vastgelegd welke onderdelen van de schoolexamens herkanst mogen worden.
- 17.3. De herkansingen zullen plaatsvinden op 8 december (SE1) en 23 februari (SE2). De schoolexamens van SE-periode 3 zijn geen van alle herkansbaar.
- 17.4. Een schoolexamen waarvoor door 'het zich onttrekken aan' of een andere onregelmatigheid het cijfer "1,0" is gegeven, wordt niet herkanst.
- 17.5. Bij herkansing telt het hoogste cijfer.
- 17.6. Bij afwezigheid bij een herkansing van een SE, om wat voor reden dan ook, vervalt het recht van herkansing van het SE. In geval van een uitzonderlijke situatie waarbij er sprake is van overmacht, dient de kandidaat dit schriftelijk kenbaar te maken aan de Kleine Examencommissie en het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal binnen 10 werkdagen een besluit nemen en de kandidaat inlichten.

18. Regeling combinatiecijfer

Bij de uitslagbepaling wordt op de havo het gemiddelde van de eindcijfers van Individu en Samenleving en het profielwerkstuk aangemerkt als de cijfers van 1 vak. Voor elk onderdeel van het combinatiecijfer geldt dat een leerling tenminste een "4,0" dient te behalen. Het eindcijfer I&S wordt of aan het einde van de vierde klas, doch uiterlijk in april van de vijfde klas vastgelegd. Het cijfer voor het profielwerkstuk wordt vastgesteld nadat het werkstuk is ingeleverd in het examenjaar. **Uiterlijke inleverdatum profielwerkstuk is 9 januari 2026.**

19. De slaag/zakregeling

Voor havo geldt dat men is geslaagd als:

- de kandidaat minstens acht eindcijfers heeft: het gemiddelde van het profielwerkstuk cijfer en het cijfer voor I&S levert een 'combinatiecijfer' op en is tevens een eindcijfer van één vak (het achtste vak). De eindcijfers van de onderdelen profielwerkstuk en I&S mogen hierbij niet lager dan "4,0" zijn.
- de kandidaat de vakken uit het gemeenschappelijk deel, te weten ckv en lo, elk met minstens een voldoende heeft afgesloten.
- het rekenkundig gemiddelde van alle CSE's tenminste een "5,5" bedraagt. Deze eis heeft betrekking op alle bij de uitslag betrokken CSE-cijfers;
- voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde maximaal één 5 als eindcijfer is behaald;
- voor alle examenvakken inclusief het PWS en I&S geldt bovendien dat:
  - elk eindcijfer gelijk of meer is dan zes; of
  - de kandidaat één vijf heeft als eindcijfer en de overige cijfers zijn zes of meer; of
  - de kandidaat twee vijven heeft als eindcijfer en twee of meer compensatiepunten; of
  - de kandidaat één vier heeft als eindcijfer en twee of meer compensatiepunten; of
  - de kandidaat één vijf en één vier als eindcijfer heeft voor twee examenvakken en drie of meer compensatiepunten.

Opmerking: het cijfer 7 geeft één, het cijfer 8 geeft twee, het cijfer 9 geeft drie en het cijfer 10 geeft vier compensatiepunten.

Bij een kandidaat die examen doet in 8 vakken (exclusief extra vak en 'combinatievak') en die niet voldoet aan bovenstaande normen, wordt gekeken naar de beste 7 behaalde eindcijfers om te bepalen of hij al dan niet geslaagd is. Dit moet uiteraard met inachtneming van de geldende regelgeving met betrekking tot verplichte

vakken (Nederlands, Engels en wiskunde, de profielvereisten en het combinatievak van PWS en I&S). Daarnaast moeten de vakken ckv en lo (uit het gemeenschappelijk deel) met een voldoende zijn afgesloten. Het PWS en het vak I&S leveren het combinatiecijfer op. Ook hier geldt dat de eindcijfers van de onderdelen PWS en I&S niet lager dan een 4 mogen zijn.

20. Vrijstelling van een vak

Kandidaten die zijn afgewezen en die het volgende schooljaar opnieuw deelnemen aan het eindexamen kunnen vrijgesteld worden van het examen in het vak waarvoor zij tenminste een 7 als eindcijfer hebben behaald, dan wel een beoordeling ruim voldoende hebben gekregen. Het cijfer voor het schoolexamen alsmede dat van het centraal examen van dat vak moeten tenminste een “6,0” bedragen. Deze vrijstelling geldt slechts voor het jaar onmiddellijk volgend op het jaar waarin het examen is afgelegd.

21. Regeling herkansing van CKV, LO, I&S en de CE-herkansingsregeling, de extra-vak regeling en de slaag/zakregeling

Herkansing van de vakken uit het gemeenschappelijk deel: CKV en LO

De vakken ckv en lo dienen met een voldoende resultaat afgesloten te zijn om voor het Havo Diploma in aanmerking te komen. Een kandidaat die voor één of meer van deze vakken een onvoldoende resultaat behaald heeft, dient dit vak te herkansen. Deze kandidaat neemt deel aan een door school aangeboden herkansingstraject. Dit vindt plaats voor het Centraal Schriftelijk Examen. In bijzondere gevallen kan de school een vervangende opdracht voor bepaalde kandidaten vaststellen.

Centraal schriftelijk examen herkansingsregeling

Elke kandidaat kan na de bekendmaking van het resultaat van het eerste tijdvak zich opgeven voor een herkansing in één vak op zijn examenlijst. De herkansing examens worden schriftelijk afgenomen in het tweede tijdvak. Na het tweede tijdvak wordt de definitieve cijferlijst vastgesteld. Het hoogste cijfer telt.

Het eindcijfer wordt bepaald door de som van het op 1 decimaal afgerond SE-cijfer en het op 1 decimaal afgeronde herkansingscijfer te delen door twee. Het eindcijfer wordt als geheel getal aangegeven. De kandidaat mag na herkansing nooit in cijfer achteruitgaan.

Aanvragen voor herkansing dienen op een door de schoolleider verstrekt formulier uiterlijk 1 dag na de bekendmaking van het resultaat van het eerste tijdvak, te worden aangevraagd.

Extra vak-regeling

Op grond van het bepaalde in de geldende regelgeving, worden op de scholen voor havo centrale externe eindexamens afgenomen in 7 vakken. De kandidaat kan bovendien in hetzelfde schooljaar waarin hij examen doet, in een of meerdere vakken een zogenaamd aanvullend examen (8^e vak) doen.

Een kandidaat die ervoor kiest een aanvullend examen te doen, dient gedurende het gehele schooljaar het onderwijs in dat vak te volgen en daarin eindexamen af te leggen. Na afloop van het eindexamen bepaalt de kandidaat of hij het extra vak opneemt in zijn profiel. Een voorwaarde hiervoor is wel dat de profielstructuur behouden blijft en voldaan wordt aan de profieleisen.

22. Slotbepaling

22.1. In gevallen waarin bovenstaande regels niet voorzien, beslist de directeur.

Bijlage 2. CE rooster HAVO 2026

EERSTE TIJDVAK		TWEDE TIJDVAK	
DATUM	TIJD/VAK	HULPMIDDELEN toevoegen basispakket	DATUM/TIJD/VAK
do 7 mei	07.30 - 10.00 ■ Papiamentu	Woordenboek (zie toelichting punt 3)	Tijdvak 2 vanaf 16 juni 2026. In het voorjaar van 2026 het bevestigingsproces definitieve datum tijdvak 2. Afname aangewezen vakken 18 juni 2026.
vr 8 mei	07.30 - 11.00 ■ Nederlands	Woordenboek (zie toelichting punt 2)	07.30-10.00 ■ Spaans ■ Engels ■ Frans ■ Papiamentu
ma 11 mei	07.30 - 11.00 ■ Economie	Woordenboek (zie toelichting punt 3)	07.30-11.00 ■ Nederlands ■ Scheikunde ■ Natuurkunde ■ Aardrijkskunde ■ Bedrijfseconomie
di 12 mei	07.30 - 11.00 ■ Scheikunde	BINAS 7^e druk of Sciencedata***, Woordenboek (zie toelichting punt 3)	07.30-11.00 ■ Wiskunde A ■ Wiskunde B ■ Biologie ■ Economie
wo 13 mei	07.30 - 10.00 ■ Frans	Woordenboek (zie toelichting punt 2)	Het tweede tijdvak is uitsluitend bestemd voor: 1. Kandidaten die om geldige redenen verhinderd waren aan het schriftelijk examen deel te nemen en een uitgesteld examen afleggen. 2. Kandidaten die in het eerste tijdvak examen hebben afgelegd en werden toegelaten tot de herkansing.
ma 18 mei	07.30 - 10.00 ■ Engels	Woordenboek (zie toelichting punt 2)	
di 19 mei	07.30 - 11.00 ■ Wiskunde A ■ Wiskunde B	GRM met geblokkeerde geheugen middels een examenstand, <u>geen</u> gewone rekenmachine toegestaan, roosterpapier in cm ² , Woordenboek (zie toelichting punt 3)	
wo 20 mei	07.30 - 11.00 ■ Biologie	BINAS 7^e druk of Sciencedata***, Woordenboek (zie toelichting punt 3)	Toelichting: 1. Basispakket = schrijfmateriaal, geodriehoek, passer, calculator*. 2. Bij elk van de vreemde talen geldt geen beperking in het aantal woordenboeken** dat gebruikt mag worden. Goedgekeurd d.d. 3 juli 2019. (zie: https://www.ea.aw/pages/examens-in-het-nederlands-voor-avo-leerlingen-doc) 3. Tevens geldt ook geen beperking in de mogelijkheid om een verklarend woordenboek** in de thuistaal te gebruiken en/of de thuistaal in een reeks gecombineerd met een andere taal zoals Ne, En, Sp en Pap. Dit zoals vastgesteld in het beleid "Examens in het Nederlands voor AVO leerlingen". Goedgekeurd d.d. 3 juli 2019. (zie: https://www.ea.aw/pages/examens-in-het-nederlands-voor-avo-leerlingen-doc) 4. In geval voor een kandidaat twee examens gelijktijdig zijn ingeroosterd, doet de kandidaat de examens achter elkaar, waarbij hij/zij na het eerste examen in quarantaine wordt gehouden en geen contact mag hebben met derden.
do 21 mei	07.30 - 11.00 ■ Aardrijkskunde	Geen atlas, bij het examen wordt kaartenkatern bijgevoegd, Woordenboek (zie toelichting punt 3)	
vr 22 mei	07.30 - 11.00 ■ Bedrijfseconomie	Woordenboek (zie toelichting punt 3)	
ma 25 mei	07.30 - 10.30 ■ Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)	Woordenboek (zie toelichting punt 3)	
di 26 mei	07.30 - 11.00 ■ Natuurkunde	BINAS 7^e druk of Sciencedata***, Woordenboek (zie toelichting punt 3)	
wo 27 mei	07.30 - 10.00 ■ Spaans	Woordenboek (zie toelichting punt 2)	
Het vak geschiedenis heeft in het schooljaar 2025-2026 geen centraal examen, maar wordt afgesloten met alleen schoolexamens.			

* Geen grafische rekenmachine (GRM), niet programmeerbaar, niet aan te sluiten op het lichtnet, geen geluid maakt en geen papier gebruikt.
In het algemeen geldt dat de kandidaat elk van de toegestane woordenboeken zelf mag meenemen.
BINAS 6^e editie is vanaf 2025 niet meer toegestaan op havo. Het is niet toegestaan om tegelijkertijd BINAS en Sciencedata te gebruiken.